

Jak se do Bible dostalo PEKLO?

Faktem je, že v originálním textu Bible neexistuje žádné slovo, které by znamenalo „peklo”.

Slovo „peklo” nacházíme pouze v překladech Bible do současných jazyků a i to velmi chaoticky, podle toho, jak si ho tam svévolně vloží překladatelé Bible, kteří věří v peklo (a v nesmrtelnou duši).

Ale není tomu tak ve všech překladech Bible. Peklo vkládají do *překladů* Bible jako náhradu za některé výrazy. A to za hebrejský výraz „šeol” (ve SZ) a jemu podobný řecký ekvivalent „hádes”, ale i za počtený výraz „gehenna”, přičemž však její hebrejský ekvivalent „Ben-Hinnom” takto nepřekládají (protože jim to kontext nikde nedovoluje).

V ojedinělých případech překladatelé Biblí „vyrobí“ peklo i z řeckého slova „Tartaros” - což je žalář padlých andělů.

„Neboť Bůh neušetřil ani anděly, kteří zhřešili, ale svrhl je do temných jeskyní Tartaru a vydal je, aby byli střeženi k soudu.”
[2.Petra 2:4. MPCZ](#)

Na úvod si v tomto chaosu uděláme alespoň základní přehled:

Roháčkův překlad Bible má peklo až **46 krát** (ve SZ **26x** a v NZ **20x**), ale Kralická Bible obsahuje peklo už „pouze” **35 krát**.

Tyto dvě Bible mají peklo i v [1Kor.15:55](#), ačkoli jiné překlady tu mají slovo smrt.

[citováno za článkem str.7]

Poznámka překladatele: je to kvůli [odlišnému řeckému textu](#), ze kterého byly tyto Bible přeloženy.

Slovo - ᾗδης, ov, ó [hadés], strongovo číslo [G86](#), které Kralická a Roháčkova Bible používá v [1K 15:15](#) jako peklo, se v Septuagintě vyskytuje ve SZ 66 x, nikdy ale ne jako peklo.)

Podle Kralické Bible jdou do pekla dokonce i domácí zvířata („hovada”).

Současné Bible, např. Evangelická, Ekumenická (slovenská i česká), katolická Vulgáta, překlad M.Pavlíka, katolický překlad A.Boteka, Jeruzalémská Bible, Bible 21.století a prakticky i všechny ostatní moderní Bible nemají ve SZ peklo vůbec a v NZ mají peklo obvykle **12 krát**.

Avšak překlad Slovenskej tlačovej misie, Český studijní překlad, Žilkův překlad, Nový Americký standardní překlad, Nová americká Bible, katolický překlad Sv. Jozefa, Nový Zákon od Nicholase Kinga, The Emphatic Diaglott (1864), Překlad NS, **nemají peklo** dokonce ani v NZ. Proč?

Protože v **originálech** Bible žádné „peklo” neexistuje.

KLÍČE OD PEKLA? - NEBO OD ŘÍŠE MRTVÝCH?

Mylný překlad Bible může lehce uvést někoho v omyl. Jehošua prý řekl:

„Mám klíče **pekla** i smrti” - [Zj 1:18](#), Roháčkův překlad.

„Mám klíče **pekla** i smrti” - [Zj 1:18](#), Kralická Bible.

Avšak podle současných překladů Bible, Jehošua v Janově [Zjevení 1:18](#) řekl:

„Mám klíče od smrti i **hrobu**” - A. Botek (*), M. Pavlík, Emphatic Diaglott, Český ekumenický a další.

„Mám klíče od smrti i **podsvětí**” - Vulgáta, Evangelický překlad, Ekumenický překlad a další.

„Mám klíče od smrti a **hádu**” - Revidovaný standardní překlad, Nová KJV, Překlad NS a další.

(*) - poznámka: V překladu A. Boteka je poznámka z Jeruzalémské Bible, která ke [Zj 1:18](#) uvádí následující: „*Hádes je příbytkom mŕtvych. Kristus má moc, ktorou umožňuje z tohto miesta vyjsť.*“ (porovnej [J 5:26-29](#) JB)

„*jako totiž má Otec život sám v sobě, právě tak dal i Synu, by sám v sobě měl život, a dal mu pravomoc konat [i] soud, protože je Syn člověka. Nedivte se tomu, protože přichází hodina, v níž jeho hlas zaslechnou všichni, kteří jsou v hrobkách, a vyjdou; ti, kdo provozovali dobré věci, do opětovného vstání k životu, ti pak, kdo páchali ničemné věci, do opětovného vstání k soudu.*“ [J 5:26-29 MPCZ](#)

Jehošua zde ve skutečnosti nemluvil o žádném *pekle* (jak nás svádí věřit Roháčkova a Kralická Bible), ale mluví o „*podzemním pohřebišti zemřelých*“ ve všeobecném smyslu (hebrejsky „šeol“, řecky „hádes“, latinsky „inferos“), do kterého při smrti odchází každý člověk. V Čechách a na Slovensku k tomuto „pekelnému“ chaosu významně přispívají dva překlady Bible a to Kralická Bible a Roháčkův překlad.

Podívejme se nejdříve, jaký zmatek způsobily tyto dva překlady se slovem „**peklo**“, a to zmatek dokonce ještě i mezi sebou navzájem. Porovnáme citáty z obou překladů pod sebou a všimněte si, jakými výrazy je překládané původní hebrejské slovo „šeol“.

Všechny překlady slova „šeol“ budou dále zvýrazněny **podtrženou červenou tučnou kurzívou** a všimněte si, jestli kontext dovoluje „šeol“ logicky pochopit jako „*peklo*“. (V těchto citátech se také budou nacházet synonymické paralely slova „šeol“: „**jáma**“, „**hrob**“, „**říše smrti**“, které objasňují smysl slova „šeol“. Ty budou zvýrazněny pouze tučným písmem.)

Pro kontrolu tyto dva překlady porovnáme ještě s Ekumenickým překladem Bible, který překládá slovo „šeol“ jako „**říše mrtvých**“, čímž dostává citát jiný, ale správný smysl.

(poznámka překladatele: V odkazech nad jednotlivými tabulkami si lze prohlédnout hebrejský text, kde slovo „šeol“ je označeno číslem **H7585**.)

Žalm 49:15-16 - (v hebrejském textu „šeol“ 3x)

Kralická: Ž 49:15-16	Roháček: Ž 49:15-16
Jako hovada v pekle skladeni budou, smrt je žráti bude..., způsob pak oněchto aby zvetšel, z příbytku svého, octnou se v hrobě . Ale Bůh vykoupí duši mou z moci pekla , když mne přijme.	Ako ovce budú složený v hrobe , smrt' ich spasie; ... A ich obraz? ... aby sa rozpadol v hrobe ...preč zo svojho vznešeného obydlia. Ale Boh vykúpi moju dušu z ruky pekla .
Ekumenický: Ž 49:15-16	
Rútia sa do říše mŕtvych ako ovce, smrt' im bude pastierom. Zostúpia do hrobu a ich podoba sa rozplynie v říši mŕtvych ,... Mňa však vykúpi Boh, vytrhne ma z moci říše mŕtvych .	

Ve smyslu celého kontextu tohoto 49. žalmu žalmista říká, že žádný člověk nežije navěky tak, že by „se nerozpadl v hrobě“ a že by nikdy „neviděl porušení“, ale že nakonec každý člověk sestoupí do *šeolu*; avšak zároveň vyjadřuje svoji naději, že Bůh si ho vezme z moci „šeolu“, což vlastně znamená, že v určeném čase bude vzkříšený, tedy probudí se z prachu země: [Da 12:2, Jb 19:25, Iz 26:19, J 5:28-29](#) [citováno za článkem str.7]

Pán Jehošua má klíče od tohoto *šeolu* (*hádu*):

„*a Živý; i stal jsem se mrtvým, a hle, jsem živ na věky věků a mám klíče smrti i hádu.*“ [Zj 1:18 MPCZ](#)

Poznámka překladatele: „*Jméno Ježíš je pořečtený tvar hebrejského Ješua, což je zkrácené Jehošua ...*“

Biblický slovník Adolfa Novotného, heslo: Ježíš Kristus, bod 2.

Žalm 89:49

Kralická: Ž 89:49	Roháček: Ž 89:49
Kdo z lidí může tak živ býti, aby neokusil smrti ? Kdo vytrhne život svůj z hrobu ?	Kde ktorý človek by žil a nevidel smrti ? Ktorý by vytrhol svoju dušu z ruky šeola ?
Ekumenický: Ž 89:49	
Kto kedy žil tak, že neuzrel smrti a zachránil si dušu z moci ríše mrtvych ?	

Žalm 30:4

Kralická: Ž 30:4	Roháček: Ž 30:4
... vyvedl jsi z pekla duši mou, obživil jsi mne, abych s jinými nesestoupil do hrobu .	... vyviedol si moju dušu z ríše smrti , oživil si ma z pomedzi tých, ktorí zostupujú do jamy .
Ekumenický: Ž 30:4	
... vyviedol si ma z ríše mrtvych , zachoval si ma pri živote, aby som nezostúpil do hrobu .	

Žalm 86:13

Kralická: Ž 86:13	Roháček: Ž 86:13
...vytrhls duši mou z jámy nejhlubší.	... vytrhol si moju dušu z najhlbšieho pekla .
Ekumenický: Ž 86:13	
... vyslobodil si ma z hlbín ríše mrtvych .	

Žalm 88:4

Kralická: Ž 88:4	Roháček: Ž 88:4
... život můj až k hrobu se přiblížil. Počten jsem mezi ty, kteříž se dostávají do jámy .	... môj život sa priblížil ríši smrti . Počítaný som medzi tých, ktorí zostupujú do jamy .
Ekumenický: Ž 88:4	
... môj život sa už dotkol ríše mrtvych . Počítajú ma k tým, ktorí zostupujú do hrobu .	

Žalm 16:10

Kralická: Ž 16:10	Roháček: Ž 16:10
... nenecháš duše mé v pekle , aniž dopustíš svatému svému viděti porušení .	... nezanecháš mojej duše v ríši smrti , nedáš svojmu svätému, aby videl porušenie .
Ekumenický: Ž 16:10	
... lebo ma nenecháš v ríši smrti a svojmu zbožnému nedáš vidieť porušenie .	

V těchto citovaných textech si můžeme všimnout již zmiňovaného paralelismu mezi **šeolem** (podtržená tučná červená kurzíva překladů tohoto slova) a slovy *hrob, jáma, smrt a prach*.

Z těchto a dalších synonymických paralelismů jasně vyplývá, že „*mít duši v šeolu*“ znamená „*být pochovaný v hrobě*“, anebo alespoň obrazně „*dostat se do ohrožení života*“

(viz Pavlík [Ž 88:4-5, Ž 30:3, Ž 116:3](#)) [citováno za článkem str.7]

„*Sestoupení do šeolu*“ - v konečném důsledku znamená, reálné naplnění následku Adamova hříchu, kdy se člověk, FYZICKÁ ŽIVÁ DUŠE, vrátí zpět do prachu (nastane porušení duše), ze kterého byl vytvořený.

[Gn 2:7; → Gn 3:19 \(viz i Kaz 3:19-20, Jb 14:13-15, Ž 90:3, Ž 22:15\)](#) [citováno za článkem str.7]

Šeol v žádném případě neznamena konečné zatracení a není to ani žádné peklo, ale je to úděl, který podstupují *všichni* lidé.

Bibličtí pisatelé ve všech časech různými způsoby vyjadřují naději, že Bůh „*nenechá jejich duše v šeolu*“ a tímto hovoří o naději na vzkříšení. Ne o pekle.

[viz Jb 14:13-15, Jb 19:25, Jb 33:18-30, Ž 49:15, Ž 16:9-11, Da 12:2, Oz 13:14, Iz 26:19](#) [citováno za článkem str.7,8]

Pán Jehošua těmito klíči od smrti a hádu odemkne „*brány hádu*“ neboli „*závory šeolu*“ (*) každému ve svém vlastním pořadí. Nejprve těm, kteří jsou Kristovi: [1K 15:23, 1Te 4:16, Zj 20:4c, 5b,6](#) [citováno za článkem str.8]

a potom ostatním lidem: [Iz 26:19, Da 12:2, Zj 20:5a, \(1K 15:20-24, 1Te 4:16, Iz 26:19, Da 12:2, Zj 20:5\)](#) [citováno za článkem str.8]

(*) - poznámka: Jehošua se zmiňuje o „*branách hádu*“ - „*A pravím ti i já, že ty jsi Petr, a na této skále zbuduji své shromáždění, a brány hádu je nezdolají.*“ [Mt 16:18 MPCZ](#)

V Bibli jsou „*brány hádu*“ a „*závory šeolu*“ synonymické pojmy. Porovnej [Jb 17:16, Ž 9:13, Ž 107:18, Iz 38:10](#)

[citováno za článkem str.8]

Petr na letnici velmi působivě a logicky vysvětlil splnění Davidova prorockého žalmu na Jehošua, který podstoupením smrti stejně tak sestoupil do „*šeolu*“, neboli „*hádu*“: - [Sk 2:23-32](#)

ale „*jeho duše nebyla ponechána v hádu*“ - „*toho Jehošuu vzkřísil Bůh!*“ - [Sk 2:31,32, Ž 16:10](#)

(porovnej i [Ř 6:4, Ř 6:9, Sk 3:15, Sk 13:30, Sk 13:34-37, Ga 1:1, Ko 2:12, 1P 1:21](#)) [citováno za článkem str.9]

Dva nejvlivnější a zároveň mylné protestantské překlady Bible se slovem „*peklo*“, Kralická a Roháčkova, vedou masy věřících do omylu v otázce stavu mrtvých o tom, co se s nimi stane po smrti.

I toto je jedna z příčin, proč se reformace od 16. století až dodnes nevypořádala s bludným učením středověké Církve o pekle.

Je paradoxní, že tuhle chybu překladu slova „*šeol*“, „*hades*“, „*inferos*“ jako „*peklo*“, si už dokonce uvědomili i katoličtí učenci, kteří po revizi latinské Vulgáty po druhém Vatikánském koncilu už latinské slovo „*inferos*“ překládají do lokálních jazyků ne jako „*peklo*“, ale jako „*podsvětí*“.

I výrok v Apoštolském vyznání opravili z původně chybného překladu „*sestoupil do pekel*“ na „*sestoupil k zesnulým*“ (do *hádu*), což je v souladu se žalmem [Ž 16:10, Sk 2:31](#)

[citováno za článkem str.9]

Protestantská reformace však tento omyl ve svém učení stále ještě neopravila a většina protestantů v tomto „*pekelném*“ omylu setrvala do dnes.

CO JE BIBLICKÁ GEHENNA?

GEHENNA je pořečtený **geografický název**, který označuje „*údolí syna Hinnoma*“, které se nachází jižně od Jeruzaléma a svažuje se od jihozápadní strany strmě dolů směrem na východ podél bývalé jižní hradby. Jeho hebrejský název je „*Ben-Hinnom*“, aramejsky „*Gehinnám*“, a řecky „*Gehenna*“. Dnes se nazývá arabsky „*Vadi er Rababi*.”

První biblické zmínky o tomto údolí nacházíme v Jozuově knize: [Joz 15:8, Joz 18:16](#) [citováno za článkem str.9]

Později, v čase judských králů, se toto údolí *Ben-Hinnom* stalo místem ohavného kultu, obětování dětí Molochovi, bohu Amorejců a Baálovi, Kanaánskému bohu.

Tento kult podporovali hlavně králové Achaz a Manasse [2Pa 28:3, 2Pa 33:6](#). [citováno za článkem str.9,10]

Později však dobrý král Josijáš, vnuk Manassese, tento ohavný kult z Izraele vymýtil a oltáře v údolí *Ben-Hinnom* zhanobil a zbořil. - [2Kr 23:10-20](#) [citováno za článkem str.10]

Od té doby je toto zlořečené místo známé jako „*údolí vraždění*“, které Bůh vyhlásil skrze proroka Jeremiáše za místo konečného údělu a odplaty bezbožných, kde končí potupným způsobem **mrtvá těla**. (ne: „nesmrtelné duše“) bez důstojného pochování - jako nehodní budoucího vzkříšení (*).

[Jer 7:31-33, Jer 19:2-8](#) [citováno za článkem str.10]

(*) Poznámka: Židovský rabín David Kimhi (1160 - 1235 ?) podal o „Gehinnom“ tuto historickou informaci: „*A je to místo v zemi přiléhající k Jeruzalému a je to odporné místo a hází tam nečisté věci a mrtvol. Taktéž tam byl neustálý oheň, aby spaloval nečisté věci a kosti mrtvol. Proto je soud nad ničemnými obrazy nazvaný Gehinnom.*”

V Ben-Hinnomu se udržoval oheň pomocí síry a nespálené zbytky mrtvol hnily a žrali je tam červi. Tahle ohavná historie Ben-Hinnomu, Gehenny, byla Židům, Jehošuvým posluchačům, velmi dobře známá.

Když Jehošua hovořil o pokušení k hříchu, řekl:

„*je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvoje tělo* (ne „nesmrtelná duše“) *bylo vrženo do Gehenny.*”

[Mt 5:29-30 \(CSP\)](#)

„*Lépe je pro tebe do Božího království vejít jedno oko, než mít obě oči a být hozen do Gehenny, kde jejich červ neumírá a oheň nehasne.*” (nehmotné „nesmrtelné duši“ nelze vyloupnout oko, ale tělu ano)

[Mk 9:47-48 /CSP\)](#)

Židé dobře znali Písmo a věděli, že tímto výrokem se Jehošua odvolává na poslední verš proroka Izaiáše, který hovoří o osudu **mrtvol** bezbožných lidí, nehodných věčného života. V Jehošuvých výrociích není řeč o věčném mučení „*nesmrtelných duší*“ v „*pekle*”.

Pojem „*nesmrtelné duše*“ jako i „*pekla*“ je totiž neznámý v celé Bibli i starověkému judaismu. Text Izaiáše, na který se Jehošua odvolal, říká:

„... *budou hledět na mrtvolý lid, kteří se proti mně vzepřeli, neboť jejich červ nebude umírat, aniž bude jejich oheň hasnout.*”

[Iz 66:24 MPCZ](#)

Avšak po smrti apoštolů začaly být do křesťanství vnášeny řecké náboženské představy o „*nesmrtelné duši*”

„*Jelikož se náš otec odebral k bohům a my sami si přejeme, aby lidé v našem království byli uchráněni zmatků a mohli pečovat o své záležitosti*“

(porov. [2Mak 11:23](#)), JB

a pohanské představy o pekle byly asociované s biblickou Gehennou, která ve vnímání Židů prvního století i Jehošuy symbolizuje definitivní a věčné zničení **fyzické živé duše**, což chápali jednoduše jako konec existence, věčnou smrt.

Když tedy do Gehenny můžou jít jen **fyzické bytosti z masa a kostí**, logicky tam nemůže jít satan a démoni a ani takové abstraktní věci jako *smrt, hádes, šelma* a „*falešný prorok*”.

A to je důvod, proč Bible pro ně používá úplně jiný symbol věčného zničení: **Ohnivě jezero**, které však také znamená **druhou smrt**:

„*A smrt a hádes byly uvrženy do jezera ohně: toto je ta druhá smrt, jezero ohně.*“ [Zj 20:14\(MPCZ\)](#)

(smrt a hádes nejsou živé bytosti, tedy je nemožné je mučit v pekle)

Někteří překladatelé Bible však vyrobili skutečné absurdity; jako Roháček a Kralická Bible ve Zj 20:14: [\[Roháček\]](#) a [\[Bible Kralická\]](#)

„Smrt a **peklo** byly uvrženy **do ohnivého jezera**.” Jinými slovy, ve smyslu jejich teologie o pekle jako o místě ohnivého trápení to znamená, že:

„**Peklo** je mučeno v **pekle**.”

Anebo jinak: “**Místo ohnivého trápení** bylo uvrženo do **místa ohnivého trápení**, aby se to **místo ohnivého trápení** trápilo v **místě ohnivého trápení**.”

Zatímco z „první smrti” existuje návrat k životu skrze vzkříšení (klíče od hádu), „druhá smrt” představuje definitivní a věčné zničení, likvidaci bez naděje na vzkříšení a možnosti návratu do existence.

Bible někdy slovo „mučit” anebo „trápit” používá jako synonymum pro „věznit”/„držet v žaláři.” Jde totiž o věčné uvěznění v druhé smrti.

Podle Bible „*odplatou za hřích je smrt*”: [Ř 6:23, Gn 2:17](#) a ne věčné mučení, protože nápad, upalovat někoho živého v Gehenně (v Ben-Hinnomu), Bohu nikdy „**nevstoupil do srdce**” a sám Bůh takový nápad dementuje! „*ale ze stromu poznání dobra a zla, z něho jíst nebudeš, neboť v den svého pojedení z něho jistotně budeš muset umřít.*”

Právě naopak bude trestat ty, kteří neuznávají Boha, a ty, kteří nejsou poslušní evangelia našeho Pána Jehošuy. Ti ponesou trest, věčnou zkázu v odloučení od Pánovy tváře a od slávy jeho síly,

„*v planoucím ohni, jenž bude vykonávat pomstu nad těmi, kteří neznají Boha, a těmi, kteří nejsou poslušni blahé zvěsti o našem Pánu Jehošuuvi Kristu; ti budou pykat pokoutou věčné zhouby od přítomnosti Páně a od slávy jeho síly,*“ [2.Tesalonickým 1:8-9 MPCZ](#)

!!! SOLA SCRIPTURA !!!

(Ján Florovič starší, červenec 2016)

Přeložil v říjnu 2019 Leoš Duchoslav

Poznámky překladatele: Originální text Jána Floroviče je vložen na strany 11 - 14.

Použité zkratky překladů Písma v citacích:

(CSP) Český studijní překlad

(BKR) Bible Kralická

(MPCZ) Překlad Miloše Pavlíka

(ROH) Roháčkův překlad

(JB) Jeruzalémská Bible

Citace k odkazům v článku:

1K 15:55	„Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvůj osten?“	(CSP)
1K 15:55	„Kde je, smrti, tvé žahadlo, kde je, smrti, tvé vítězství?“	(MPCZ)
1K 15:55	„Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvůj bodec?“	(JB)
1K 15:55	„Kde jest, ó smrti, osten tvůj? Kde jest, ó peklo, vítězství tvé?“	(BKR)
1K 15:55	„Smrt', kde je tvůj osten? Kde, peklo, tvoje vítězství?“	(ROH)

Pokud není uvedeno jinak, jsou citace převzaty ze Studijního překladu Miloše Pavlíka (MPCZ) s použitím skutečného jména Boha Otce - Jehova a Syna Božího – Jehošua.

- Da 12:2 „A mnozí ze spících v prachu půdy budou procitat, tito k věčnému životu a tito k potupě a k odporu věčnému,“
- Jb 19:25 „A já vím, že můj Výkupce je živ; on, Poslední, musí povstat nad prach;“
- Iz 26:19 „Tvoji mrtví budou žít, mé mrtvoly budou povstávat! Procitněte a plesejte, osídlenci prachu! Vždyť tvá rosa je rosa světla, jež budeš vrhat na zem stínů.“
- J 5:28-29 „Nedivte se tomu, protože přichází hodina, v níž jeho hlas zaslechnou všichni, kteří jsou v hrobkách, a vyjdou; ti, kdo provozovali dobré věci, do opětovného vstání k životu, ti pak, kdo páchali ničemné věci, do opětovného vstání k soudu.“
- Ž 88:4-5 „jsem započten mezi sestupující v jámu, stal jsem se jakoby mužem bez síly, mezi mrtvými svoboden, podoben zabitému, ležícím v hrobě, jichž již nevzpomínáš, neboť oni jsou odloučení od tvé ruky.“
- Ž 30:3 „Jehovo, vyzvedl jsi mou duši ze šéolu, oživil jsi mě zprostřed sestupujících v jámu.“
- Ž 116:3 „Obemkly mě provazy smrti a dopadly mě tísně šéolu, nacházel jsem úzkost a zármutek.“
- Gn 2:7 „A Jehova, Bůh, v člověka ztvárnil prach z půdy a v jeho chřípě vdechl vanutí života, i stal se člověk živou duší.“
- Gn 3:19 „Chléb budeš v potu svého obličejí jíst až po svůj návrat do půdy, neboť z ní jsi byl vzat, neboť jsi ty prach a do prachu se musíš navrátit.“
- Kaz 3:19-20 „Vždyť osud dětí člověka a osud zvěře - ano, mají jeden osud - jak smrt tohoto, tak smrt onoho, a všichni mají jeden dech a není přednosti člověka před zvěří, neboť to vše je marnost; to vše odchází k jednomu místu, to vše vzniklo z prachu a to vše se k prachu vrací.
- Jb 14:13-15 „Kéž bys mě chtěl ukrýt v šéolu, schovat mě až do odvrácení tvého hněvu, uložit mi lhůtu a vzpomenout na mne - (umírá-li člověk, zda může ožít?) po všechny dni své služby bych čekal, až do příchodu mé výměny. Volal bys a já bych ti odpovídal, toužil bys po díle svých rukou,“
- Ž 90:3 „Vracíš smrtelníka až do rozpadnutí a praviš: Vracejte se, děti lidí!“
- Ž 22:15 „má síla vyschla jako střešina a můj jazyk je přilepen na mé patro; ano, vsazuješ mě do prachu smrti.“
- Jb 19:25 „A já vím, že můj Výkupce je živ; on, Poslední, musí povstat nad prach;“
- Jb 33:18-30 „uchraňuje jeho žití před zkázou, ano, jeho život před pomínutím oštěpem. Je také na svém lůžku ukáznován bolestí a ustavičná je váda jeho kostí, takže jeho život mu odporným činí chléb a

jeho duše oblíbené jídlo. Jeho maso se tratí před zrakem, takže jeho kosti (nebylo je vidět) vyčnívají a jeho žití se blíží ke zkáze, ano, jeho život k usmrcujícím. Je-li při něm posel, prostředník, jeden z tisíce, aby člověku oznámil jeho povinnost, pak mu bude milostiv a bude říkat: Vysvobod' ho od sestoupení do jámy, došel jsem výkupného. A jeho maso se stane svěžejším než v mládí; bude se vracet ke dnům svého jinošství, bude se modlit k +Bohu, jenž mu bude blahovlnně nakloněn; on bude s jásotem vidět tvář toho, jenž smrtelníku odpovídá svou spravedlností. Bude se dívat na lidi a řekne: Hřešil jsem a správné jsem převracel, ale nedostalo se mi odplaty - vykoupil mé žití od přejití v jámu, takže se můj život smí radovat ve světle. Hle, všechny tyto věci působí BŮH s člověkem dvakrát-třikrát k odvrácení jeho žití od jámy, k osvětlení světlem živých. “

Ž 49:15 „Jen Bůh může mou duši osvobodit z ruky šeólu, když mě bude brát. Seláh. “

Ž 16:9-11 „Proto se raduje mé srdce a jásá má duše, ba i mé maso bude v bezpečí sídlit, vždyť nebudeš mou duši ponechávat šeólu, nebudeš dávat svému zbožnému zakusit zkázu. Dáváš mi poznat stezku života, při tvé tváři je hojnost radosti, v tvé pravici vždy jsou líbeznosti. “

Da 12:2 „A mnozí ze spících v prachu půdy budou procitát, tito k věčnému životu a tito k potupě a k odporu věčnému, “

Oz 13:14 „Chci je osvobodit z moci šeólu, vykoupit je ze smrti - kde jsou, smrti, tvé náказы? Kde je, šeóle, tvůj mor? Lítost se bude před mýma očima skrývat “

Iz 26:19 „Tvoji mrtví budou žít, mé mrtvolky budou povstávat! Procitněte a plesejte, osídlenci prachu! Vždyť tvá rosa je rosa světla, jež budeš vrhat na zem stínů. “

1K 15:23 „Každý však ve svém vlastním pořadí: prvotina - Kristus; nato ti, kteří jsou KRISTOVI, při jeho příchodu; “

1Te 4:16 „protože Pán sám se svolávajícím povel, s hlasem archanděla a s Boží troubou sestoupí z nebe a nejprve vstanou mrtví v Kristu; “

Zj 20:4-6 „uviděl jsem trůny, i usedli na ně a byl jim dán soud, a duše s'atých pro Jehošuoovo svědectví a pro Boží slovo, a ti, kteří se tomu zvířeti ani jeho obrazu nepoklonili a na čelo a na svou ruku nepřijali značku, i ožili a na tisíc let se s KRISTEM ujali kralování; ostatní z mrtvých neožili, než se těch tisíc let ukončilo. Toto je první opětovné vstání; blažený a svatý, kdo v tom prvním opětovném vstání má podíl - nad těmi nemá druhá smrt pravomoci, nýbrž budou Božími a KRISTOVÝMI kněžími a budou s ním tisíc let kralovat. “

Zj 20:5 „ostatní z mrtvých neožili, než se těch tisíc let ukončilo. Toto je první opětovné vstání; “

1K 15:20-24 „(Nyní však Kristus zprostřed mrtvých vzkříšen je, jako prvotina těch, kteří jsou zesnulí. Jelikož totiž skrze člověka nastala smrt, nastane skrze člověka i opětovné vstání mrtvých, neboť jako v Adamovi všichni umírají, právě tak budou v KRISTU i všichni oživeni. Každý však ve svém vlastním pořadí: prvotina - Kristus; nato ti, kteří jsou KRISTOVI, při jeho příchodu; potom konec, až bude království odevzdávat tomu, jenž je Bůh a Otec, až všechnu vládu a všechnu vrchnost a moc zruší. “

Jb 17:16 „Bude sestupovat k branám šeólu, až spočinutí všech spolu bude na prachu. “

Ž 9:13 „Bud' mi milostiv, Jehovo, viz mé soužení od nenávidících mě, vyzdvihuje mě z bran smrti, “

Ž 107:18 „jejich duše si oškliví všečen pokrm a dospívají až k branám smrti. “

Iz 38:10 „Já jsem řekl: V klidu svých dní musím odejít v brány šeólu, budu připraven o pozůstatek svých let “

Sk 2:23-32 *„tohoto, podle Božího určeného rozhodnutí a předchozí znalosti vydaného, jste skrze ruku bezzákonných přibitím na kříž odpravili, Bůh mu však dal opět vstát, zrušiv bolesti smrti, ježto jemu nebylo možno být pod její mocí. David přece vzhledem k němu praví: Ustavičně jsem dopředu hleděl na PÁNA přede mnou, protože je po mé pravici, abych nebyl zviklán. Pro tuto příčinu se rozveselilo mé srdce a můj jazyk zajásal, nadto pak i mé maso bude přebývat v naději, protože mou duši nezanecháš v hádu, aniž dáš svému milosrdnému uvidět zkázu; v známost jsi mi uvedl cesty života, naplníš mě veselím při tvé tváři. Bratři, budiž dovoleno k vám s otevřeností promluvit o praotci Davidovi, že i skončil i byl pohřben a jeho pomník je až do tohoto dne mezi námi. Jsa tedy prorokem a věda, že se mu Bůh přísahou zavázal na jeho trůn posadit někoho z plodu jeho beder, promluvil, vida dopředu, o opětovném vstání KRISTOVĚ, že ani nebyl zanechán v hádu ani jeho maso neuvidělo zkázu. Tomuto Jehošuuvi dal Bůh opět vstát a svědky toho jsme my všichni;“*

Ž 16:10 *„vždyť nebudeš mou duši ponechávat šeólu, nebudeš dávat svému zbožnému zakusit zkázu“*

Ř 6:4 *„Skrze křest jsme tedy byli s ním v smrt pohřbeni, abychom i my, právě tak, jako byl Kristus skrze Otcovu slávu vzkříšen zprostřed mrtvých, vykročili v novosti života;“*

Ř 6:9 *„věduce, že Kristus, byv vzkříšen zprostřed mrtvých, již neumírá, smrt nad ním již nepanuje;“*

Sk 3:15 *„původce života pak jste zabili, Bůh ho však vzkřísil zprostřed mrtvých a svědky toho jsme my“*

Sk 13:30 *„Bůh ho však zprostřed mrtvých vzkřísil“*

Sk 13:34-37 *„Že však mu dal vstát zprostřed mrtvých, (neměť se již vracet zpět ke zkáze,) řekl takto: Dám vám věrná milosrdenství Davidova; proto i v jiném praví: Nedáš svému milosrdnému uvidět zkázu. Nuže, David přece, poslouživ ve svém vlastním pokolení Božímu rozhodnutí, zesnul a byl přidán ke svým otcům a zkázu uviděl, ten však, jehož Bůh vzkřísil, neuviděl zkázu.“*

Ga 1:1 *„Pavel, apoštol, ne od lidí ani skrze člověka, nýbrž skrze Jehošuu Krista a Boha Otce, jenž ho vzkřísil zprostřed mrtvých,“*

Ko 2:12 *„byvše s ním pohřbeni v křtu, v němž jste s ním byli i vzkříšeni skrze víru v působení Boha, jenž zprostřed mrtvých vzkřísil jeho“*

1P 1:21 *„byvše s ním pohřbeni v křtu, v němž jste s ním byli i vzkříšeni skrze víru v působení Boha, jenž zprostřed mrtvých vzkřísil jeho“*

Ž 16:10 *„vždyť nebudeš mou duši ponechávat šeólu, nebudeš dávat svému zbožnému zakusit zkázu.“*

Sk 2:31 *„promluvil, vida dopředu, o opětovném vstání KRISTOVĚ, že ani nebyl zanechán v hádu ani jeho maso neuvidělo zkázu.“*

Joz 15:8 *„Hranice dále stoupá údolím Hinóмова syna od jihu k jebúsejskému hřebeni, což je Jeruzalém. Potom stoupá k vrcholu hory, která je naproti Hinómovu údolí na západ a která je na okraji údolí Refájců na sever.“* (CSP)

Joz 18:16 *„Potom hranice sestupuje k okraji hory, která leží směrem k údolí Hinóмова syna, které je v údolí Refájců na severu, pak sestupuje Hinómovým údolím k jebúsejskému hřebeni na jih a sestupuje k Ěn-rogelu.“* (CSP)

2Pa 28:3 *„Obětoval v údolí Hinóмова syna a spálil své syny ohněm podle ohavností pohanských národů, které Jehova před syny Izraele vyhnal.“* (CSP)

2Pa 33:6 „*On provedl své syny ohněm v údolí syna Hinóмова, zabýval se hadačstvím, znameními a čarováním, ustanovil ty, kdo vyvolávají duchy zemřelých, a věštce. Páchal mnoho toho, co je zlé v Jehovových očích, a tak jej provokoval k hněvu.*“ (CSP)

2Kr 23:10-20 „*Tófet, který je v údolí Hinóмова syna, také znečistil, aby nikdo neprováděl svého syna či dceru ohněm Molekovi. Odstranil též koně, které judští králové zasvětili slunci, od vchodu do Jehovova domu, u komory dvorního úředníka Netan-meleka, která byla v parbaru; vozy zasvěcené slunci spálil ohněm. Také oltáře, které byly na střeše Achazovy horní místnosti a jež udělali judští králové, i oltáře, které udělal Menaše na obou nádvořích Jehovova domu, král strhl, rozdrtil je a jejich prach hodil do údolí Kidrónu. Také návrší, která byla naproti Jeruzalému na jih od Hory zkázy a jež postavil izraelský král Šalomoun pro Aštoretu, ohavnou modlu Sidóňanů, pro Kemóše, ohavnou modlu Moábců, a pro Milkóma, ohavnou modlu synů Amónových, král znečistil. Roztřískal posvátné sloupy, pokácel posvátné kůly a jejich místo naplnil lidskými kostmi. Také oltář, který byl v Bét-elu, návrší, které udělal Jarobeám, syn Nebatův, jenž svedl Izrael k hříchu, také tento oltář i návrší strhl; spálil návrší a rozdrtil na prach, i posvátný kůl spálil. Když se Jóšijáš ohlédl, uviděl hroby, které byly na té hoře; dal vzít kosti z hrobů, spálil je na oltáři a znečistil ho podle Jehovova slova, které volal muž Boží, který vyhlásil tyto události. Zeptal se: Co je to za náhrobek, který vidím? Mužové města mu odpověděli: To je hrob muže Božího, který přišel z Judska a vyhlásil tyto události, které jsi s bételským oltářem vykonal. Řekl: Nechte ho být. Nikdo ať nehýbe s jeho kostmi. Tak zachránili jeho kosti i kosti proroka, který přišel ze Samaří. Také všechny svatyně návrší, které byly v samařských městech a jež udělali izraelští králové, aby provokovali Jehovu k hněvu, Jóšijáš odstranil. Naložil s nimi stejně, jako to učinil v Bét-elu. Obětoval na oltářích všechny kněze návrší, kteří tam byli, spálil na nich lidské kosti a vrátil se do Jeruzaléma.*“ (CSP)

Jr 7:31-33 „*vystavěli návrší Tófet, které je v údolí Hinóмова syna, aby spalovali své syny a své dcery ohněm, což jsem jim nepřikázal, ani mi nic takového nepřišlo na mysl. Proto hle, přicházejí dny, je Jehovův výrok, kdy se už nebude říkat: Tófet ani údolí Hinóмова syna, ale údolí zabíjení, a budou pohrbívat v Tófetu, až už nebude místo. Mrtvoly tohoto lidu se stanou potravou nebeského ptactva a zemské zvěře a nebude, kdo by je zaplašil.*“ (CSP)

Jr 19:2-18 „*a vyjdi do údolí Hinóмова syna, které leží u vchodu do Střepné brány a volej tam slova, která k tobě budu mluvit. Řekni: Slyšte Jehovovo slovo, judští králové a obyvatelé Jeruzaléma. Toto praví Jehova zástupů, Bůh Izraele: Hle, přivedu na toto místo takové zlo, že každému, kdo o něm uslyší, bude znít v uších, protože mě opustili a odcizili mi toto místo, pálili na něm oběti jiným bohům, které neznali oni, ani jejich otcové, ani judští králové a naplnili toto místo krví nevinných. Vystavěli Baalova návrší, aby své syny spalovali ohněm jako zápalné oběti Baalovi, což jsem nepřikázal, ani jsem o tom nemluvil, ani mi to nepřišlo na mysl. Proto hle, přicházejí dny, je Jehovův výrok, kdy se už toto místo nebude nazývat Tófet, ani údolí Hinóмова syna, ale údolí zabíjení. Na tomto místě zmařím plán Judejců a obyvatel Jeruzaléma a před jejich nepřáteli je nechám padnout mečem a rukou těch, kdo usilují o jejich život. Jejich mrtvoly vydám za potravu nebeského ptactva a zemské zvěře. Učiním toto město předmětem hrůzy a úžasu; každý, kdo jím bude procházet, se zhrozí a podiví se všem jeho ranám.*“ (CSP)

Ako sa do Biblie dostalo PEKLO ?

Faktom je, že v originálnom texte Biblie neexistuje žiadne slovo, ktoré by znamenalo „peklo“. Slovo „peklo“ nachádzame len v prekladoch Biblie do súčasných jazykov — a aj to veľmi chaoticky, podľa toho, ako si ho tam svojvoľne vložia prekladatelia Biblie, ktorí veria v peklo (a v nesmrteľnú dušu). No nie je tomu tak vo všetkých prekladoch Biblie. Peklo vkladajú do prekladov Biblie ako náhradu za niektoré výrazy; a to hebrejský výraz „šeol“ (v SZ), a jemu podobný grécky ekvivalent „hádes“; ale aj za pogrčtený výraz „gehenna“, pričom však jej hebrejský ekvivalent „Ben-Hinnom“ tak neprekładajú (lebo im to kontext nikdy nedovoľuje). V zriedkavejších prípadoch prekladatelia Biblí urobia peklo aj z gréckeho slova „Tartaros“ - čo je žalár padlých anjelov v 2.Petra 2:4.

V tomto chaose si urobíme na úvod aspoň základný prehľad:

Roháčkov preklad Biblie má peklo v SZ až **55 krát** (v SZ **35x** a v NZ **20x**);

ale Kralická Biblia má v SZ peklo už „len“ **46 krát**.

Tieto dve Biblie majú peklo aj v 1.Kor. 15:55, hoci iné Biblie tu majú slovo *smrť*.

Podľa Kralickej Biblie idú do pekla dokonca aj domáce zvieratá („hovada“).

Súčasná Biblia, napríklad: Evanjelická, Ekumenická (slovenská aj česká), katolícka Vulgáta, preklad M.Pavlika, katolícky preklad A.Boteka, Jeruzalemská Biblia, Bible 21.stoletia a prakticky aj všetky ostatné moderné Biblie nemajú v SZ peklo vôbec a v NZ majú peklo obvykle **12 krát**.

Avšak preklad Slovenskej tlačovej misie, Český studijní překlad, Žilkov preklad,

Nový Americký štandardný preklad, Nová americká Biblia, katolícky preklad Sv. Jozefa, Nový Zákon od Nicholasa Kinga, The Emphatic Diaglott (1864), Preklad NS, nemajú peklo dokonca ani v NZ. Prečo?

— Lebo v origináloch Biblie žiadne „peklo“ neexistuje.

KLÚČE OD PEKLA? — ALEBO OD RÍŠE MŤTVÝCH?

Mylný preklad Biblie môže ľahko viesť niekoho do omylu. Ježiš vraj povedal:

„Mám kľúče **pekla** i smrti“ — Zjavenie 1:18, Roháčkov preklad.

„Mám kľúče **pekla** i smrti“ — Zjavenie 1:18, Kralická Biblia.

Avšak podľa súčasných prekladov Biblie, Ježiš v Zjavení Jána 1:18 povedal:

„Mám kľúče od smrti i **hrobu**“ — A.Botek(*); M.Pavlik; Emphatic Diaglott; Český ekumenický; a iné;

„Mám kľúče od smrti i **podsvetia**“ — Vulgáta; Evanjelický a Ekum. preklad; a iné;

„Mám kľúče od smrti a **hádesu**“ — Revidovaný štandardný preklad, Nový KJV, Preklad NS, a iné.

(*) - poznámka: V preklade A. Boteka je poznámka z Jeruzalem. Biblie, ktorá k Zjav. 1:18 uvádza nasledovné: „Hádes je príbytkom mŕtvych. Kristus má moc, ktorou umožňuje z tohto miesta vyjsť. (porov. Ján 5:26-29)“

Ježiš tu v skutočnosti nehovoril o žiadnom *pekle* (ako nás zväzda veriť Roháčkova a Kralická Biblia), ale hovorí o „podzemnom hrobovisku zosnulých“ vo všeobecnom zmysle (po hebrejsky „šeol“, grécky „hádes“, latinsky „inferos“), do ktorého sa pri smrti pominie každý človek. V Čechách a na Slovensku k tomuto „pekelnému“ chaosu významne prispievajú dva preklady Biblie, a to Kralická Biblia a Roháčkov preklad.

Pozrieme sa najprv, aký zmätok vyrobili tieto dva preklady so slovom „šeol“; a to zmätok dokonca ešte aj medzi sebou navzájom. Ďalej porovnáme citáty z oboch prekladov pod sebou a všimnite si, akými výrazmi je prekladané pôvodné hebrejské slovo „šeol“. Všetky preklady slova „šeol“ budú ďalej vyznačené **podčiarknutou červenou tučnou kurzívou** a všimajte si, či kontext logicky dovoľuje chápať „šeol“ ako „peklo“. (V týchto citátoch sa tiež budú nachádzať synonymické paralely slova „šeol“: „jama“, „hrob“, „**riša smrti**“, ktoré ozrejmujú zmysel slova „šeol“ a tie budú vyznačené iba tučným písmom.)

Pre kontrolu tieto dva preklady porovnáme ešte s Ekumenickým prekladom Biblie, ktorý prekladá slovo **šeol** ako „**riša mŕtvych**“, čím dostáva citát iný, ale celkom správny zmysel.

Žalm 49:15-16 – (šeol:3x)

Kralická:	Roháček:
Jako hovada v pekle skladieni budú, smrť je žráti bude..., spôsob pak oněchto aby zvětsel, z příbytku svého, octnou sme v hrobě . Ale Bůh vykoupí duši mou z moci pekla , když mne přijme.	Ako ovce budú složení v hrobe , smrť ich spasie; ... A ich obraz? ... aby sa rozpadol v hrobe ... preč zo svojho vznešeného obydla. Ale Boh vykúpi moju dušu z ruky pekla .
Ekumenický:	
Rútia sa do riše mŕtvych ako ovce, smrť im bude pastierom. Zostúpia do hrobu a ich podoba sa rozplynie v riši mŕtvych ,... Mňa však vykúpi Boh, vytrhne ma z moci riše mŕtvych .	

V zmysle celého kontextu tohto žalmu, v tomto 49. žalme žalmista hovorí, že žiaden človek nežije naveky tak, že by "sa nerozpadol v hrobe" a že by nikdy "nevidel porušenie", ale že napokon každý človek zostúpi do šeu; avšak zároveň vyjadruje svoju nádej, že Boh si ho vezme z moci šeu, čo vlastne znamená, že v určenom čase bude vzkriesený, čiže prebudí sa z prachu zeme: **Dan.12:2**; Jób 19:25; Iz. 26:19; Jan 5:28-29. Pán Ježiš má kľúče od tohto šeu (hádesu): Zjav.1:18.

Žalm 89:49

<u>Kralická:</u>	<u>Roháček:</u>
Kto z ľudí môže tak živ býti, aby neokusil smrti ? Kto vytrhne život svoj z hrobu ?	Kde ktorý človek by žil a nevidel smrti ? Ktorý by vytrhol svoju dušu z ruky šeol ?
<u>Ekumenický:</u>	
Kto kedy žil tak, že neuzrel smrti a zachránil si dušu z moci riše mŕtvych ?	

Žalm 30:4,10

<u>Kralická:</u>	<u>Roháček:</u>
... vyvedl jsi z pekla duši mou, obživil jsi mne, abych s jinými nesstoupil do hrobu . Jaký bude úžitek z mé krve,... jestliže sstoupím do jámy ? Zdali ještě prach oslavovat ti bude?	... vyvedol si moju dušu z riše smrti , oživil si ma z pomedzi tých, ktorí zostupujú do jamy . Aký zisk budeš mať z mojej krvi... keď zostúpim do jamy ? Či ťa bude oslavovať prach?
<u>Ekumenický:</u>	
... vyvedol si ma z riše mŕtvych , zachoval si ma pri živote, aby som nezostúpil do hrobu . Čo by si mal z môjho života, keby som zostúpil do hrobu ? Chváliť by ťa prach?	

Žalm 86:13

<u>Kralická:</u> ... vytrhls duši mou z jámy nejhlubší.	<u>Roháček:</u> ... vytrhol si moju dušu z najhlbšieho pekla .
<u>Ekumenický:</u>	... vyslobodil si ma z hlbín riše mŕtvych .

Žalm 88:4-5

<u>Kralická:</u>	<u>Roháček:</u>
... Život můj až k hrobu se přiblížil. Počten jsem mezi ty, kteříž se dostávají do jámy .	... můj život sa priblížil riši smrti . Počítaný som medzi tých, ktorí zostupujú do jamy .
<u>Ekumenický:</u>	... môj život sa už dotkol riše mŕtvych . Počítajú ma k tým, ktorí zostupujú do hrobu .

Žalm 16:10

<u>Kralická:</u>	<u>Roháček:</u>
... nenecháš dušené v pekle , aniž dopustiš svatému svému viděti porušení .	... nezanecháš mojej duše v riši smrti , nedáš svojmu svätému, aby videl porušenie .
<u>Ekumenický:</u>	
... lebo ma nenecháš v riši smrti a svojmu zbožnému nedáš vidieť porušenie .	

V týchto citovaných v textoch si môžeme všimnúť už spomenutý paralelizmus medzi *šeolom* (podčiarknutá tučná červená kurzíva prekladov tohto slova) a slovami *hrob, jama, smrť a prach*.

Z týchto a ďalších synonymických paralelizmov jasne vyplýva, že "mať dušu v šeu" znamená "byť pochovaný v hrobe"; alebo aspoň obrazne "dostať sa do ohrozenia života" (viď Žalm 88:4-5; 30:4; 116:3).

"Zostúpenie do šeu" - v konečnom dôsledku znamená reálne naplnenie následku Adamovho hriechu, kedy sa človek, FYZICKÁ ŽIVÁ DUŠA, vráti späť do prachu (nastane porušenie duše), z ktorého bol utvorený.

— 1. Moj. 2:7 -> 1Moj. 3:19 (viď aj Kaz. 3:19-20; Jób 14-15; Ž.90:3; 22:16)

Šeol v žiadnom prípade neznamená konečné zatratenie; a nie je to ani žiadne peklo, ale je to údel, ktorý podstupujú *všetci* ľudia. Biblickí pisatelia vo všetkých časoch rôznymi spôsobmi vyjadrujú nádej, že Boh "nenechá ich duše v šeu" a týmto hovoria o nádeji na vzkriesenie; a nie o pekle.

(viď Jób: 14:13-15; 19:25; 33:18-30; Žalm 49:16; 16:9-11; Dan. 12:2; Hoz. 13:14; Iz. 26:19)

Pán Ježiš týmito kľúčami od smrti a hádesu odomkne "brány hádesu" čiže "závory šeu"(*) každému vo svojom vlastnom poradí, najprv tým, ktorí sú Kristovi: **1.Kor. 15:23; 1.Tes.4:16; Zjav.4c,5b,6; Iz.26:19; Dan.12:2; Zjav.20:5a; 1.Kor.15:24.**

(*) - poznámka: Ježiš sa zmieňuje o „bránach hádesu“ u Mat.16:18. V Biblii sú „brány hádesu“ a „závery šeolu“ synonymické pojmy. (porovnaj: Jób 17:16; Ž.9:14; Ž.107:18; Iz.38:10).

Peter na letnici veľmi pôsobivo a logicky vysvetlil splnenie Dávidovho prorockého žalmu na Ježišovi, ktorý podstúpením smrti rovnako zostúpil do „šeolu“, čiže „hádesu“: Sk. 2:23-32, ale „jeho duša nebola ponechaná v hádesu“ — „toho Ježiša vzkriesil Boh“! — **Sk. 2:31,32; Žalm 16:10;**
(porovnaj aj Rim 6:4,9; Sk.3:15; Sk.13:30,32,34-37; Gal.1:1 Kol.2:12; 1.Pet.1:21)

Dva najvplyvnejšie a zároveň mylné protestantské preklady Biblie so slovom „šeol“, Kralická a Roháčkov, vedú masy veriacich do omylu v otázke stavu mŕtvych o tom, čo sa s nimi stane po smrti. Aj toto je jedna z príčin, prečo sa reformácia od 16. storočia až dodnes nevysporiadala s bludným učením stredovekej Cirkvi o pekle. Je paradoxné, že túto chybu prekladu slova „šeol“, „hádes“, „inferos“ ako „peklo“, si už dokonca uvedomili aj katolícki učitelia, ktorí po revízii latinskej Vulgáty po druhom Vatikánskom koncile už latinské slovo „inferos“ prekladajú do lokálnych jazykov nie ako „peklo“, ale ako „podsvetie“.

Aj výrok v Apoštolskom vyznaní opravili z pôvodne chybného prekladu „zostúpil do pekiel“ na „zostúpil k zosnulým“ (do hádesu), čo je v súlade so žalmom 16:10 a Sk. 2:2,31. Protestantská reformácia však až tento omyl vo svojom učení ešte stále neopravila a väčšina protestantov v tomto „pekelnom“ omyle dodnes zotrvala.

ČO JE BIBLICKÁ GEHENNA ?

GEHENNA je pogrčtený **geografický názov**, ktorý označuje „údolie syna Hinnoma“, ktoré sa nachádza južne od Jeruzalema a zvažuje sa od juhozápadnej strany strmo dolu smerom na východ popod bývalé južne hradby.

Jeho hebrejsky názov je „Ben-Hinnom“, aramejsky „Gehinnám“, a grécky „Gehenna“. Dnes sa nazýva arabsky „Vadi er Rababi“.

Prvé biblické zmienky o tomto údolí nachádzame v Józuovej knihe (15:8; 18:16). Neskôr, v čase júdskych kráľov, sa toto údolie Ben-Hinnom stalo miestom ohavného kultu, obetovania detí Molochovi, bohu Amorejcov a Baálovi, Kanaánskeho bohu.

Tento kult podporovali hlavne králi Achaz a Manasse (2.Par. 28:3, 33:6). Neskôr však dobrý kráľ Joziaš, vnuk Manasses, tento ohavný kult z Izraela vykynožil a oltáre v údolí Ben-Hinnom zhanobil a zboril.

— 2. Kráľov 23:10-20

Odvtedy je to zlopestné miesto známe ako „údolie vraždenia“, ktoré Boh vyhlásil skrze proroka Jeremiaša za miesto konečného údely a odplaty bezbožných, kde končia potupným spôsobom mŕtve telá (nie: „nesmrteľné duše“) bez dôstojného pochovania - ako nehodní budúceho vzkriesenia(*).

— **Jeremiaš 7:31-33; 19:2-8.**

(*) Poznámka: Židovský rabín David Kimhi (1160 - 1235 ?) podal o „Gehinnom“ túto historickú informáciu: „A je to miesto v zemi priliehajúcej k Jeruzalemu a je to odporne miesto a hádžu tam nečisté veci a mŕtvol. Taktiež tam bol neustály oheň, aby spaľoval nečisté veci a kosti mŕtvol. Preto je súd nad ničomný mi obrazne nazývaný Gehinnom.“

V Ben-Hinnome sa udržiaval oheň pomocou síry; a nespálené zvyšky mŕtvol hnili a žrali ich tam červy. Táto zlo povestná história Ben-Hinnomu, Gehenny, bola Židom, Ježišovým poslucháčom, veľmi dobre známa.

Keď Ježiš hovoril o pokušeniach k hriechu, povedal:

„Je užitočnejšie, aby zahynul jeden z tvojich údov, než aby celé tvoje telo (nie „nesmrteľná duša“) bolo uvrhnuté do Gehenny.“ — **Matúš 5:29-30**

„lepšie ti je vojsť do kráľovstva Božieho jednookému, než aby si mal dve oči a bol hodený do ohnivej Gehenny, **kde ich červ nezomiera a oheň nehasne.**“ (nehmotnej „nesmrteľnej duši“ nemožno vylúpiť oko, ale telu)
— Marek 9:47-48

Židia dobre poznali Písma a vedeli, že týmto výrokom sa Ježiš odvoláva na posledný verš proroka Izaiáša (Iz.66:24), ktorý hovorí o osude mŕtvol bezbožných ľudí, nehodných večného života. V Ježišových výrokoch nie je reč o večnom mučení „nesmrteľných duší“ v „pekle“.

Pojem „*nesmrteľnej duše*“ ako aj „*pekla*“ je totiž neznámy v celej Biblii aj starovekému judaizmu.

Text Izaiáša, na ktorý sa Ježiš odvolal, hovorí:

„... uvidia **mŕtve telá** ľudí, ktorí sa spreneverili proti mne, lebo ich červ zomrie a ich oheň nevyhasne, a budú ošklivosťou každému telu.“ — Iz. 66:24

Avšak po smrti apoštolov sa do kresťanstva začali vnášať grécke náboženské predstavy o „*nesmrteľnej duši*“. (porov. 2.Mach.11:23) a pohanské predstavy o pekle boli asociované s biblickou Gehennou, ktorá v ponímaní židov prvého storočia i Ježiša symbolizuje definitívne a večné zničenie **fyzickej živej duše**, čo chápali jednoducho ako koniec existencie, večnú smrť. Keďže do Gehenny môžu ísť iba **fyzické bytosti z mäsa a kostí**, logicky tam nemôže ísť satan a démoni, a ani také abstraktné veci ako *smrť*, *hâdes*, *šelma*, a „*falošný prorok*“, a to je dôvod, prečo Biblia pre ne používa úplne iný symbol večného zničenia: *Ohnivé jazero*, ktoré však tiež znamená *druhú smrť*: **Zjav. 20:14**.

(smrť a hâdes nie sú živé bytosti, teda nemožno ich mučiť v pekle)

Niektorí prekladatelia Biblie však vyrobili skutočne absurdity; ako Roháček a Kralická Biblia v Zjavení 20:14:

„Smrť a **peklo** boli uvrhnuté **do ohnivého jazera**.“

Inými slovami, v zmysle ich teológie o pekle ako o mieste ohnivého trápenia to znamená, že:

„**Peklo** je mučené **v pekle**.“

Alebo inak: **„Miesto ohnivého trápenia** bolo uvrhnuté **do miesta ohnivého trápenia**, aby sa to **miesto ohnivého trápenia** trápilo v **mieste ohnivého trápenia**“.

Zatiaľ čo z „prvej smrti“ existuje návrat k životu skrze vzkriesenie (kľúče od hâdesu), „druhá smrť“ predstavuje definitívne a večné zničenie, likvidáciu bez nádeje na vzkriesenie a možnosti návratu do existencie. Biblia niekedy slovo „mučiť“ alebo „trápiť“ používa ako synonymum pre „väzniť“/„držať v žalári“. Ide totiž o večné uväznenie v druhej smrti.

Podľa Biblie „odplatou za hriech je **smrť**“: Rim. 6:23; 1.Moj. 2:17; a nie večné mučenie, pretože takýto nápad, upaľovať niekoho živého v Gehenne (v Ben-Hinnome), Bohu ani len **„nevstúpil do srdca“** a sám Boh takýto nápad dementuje u **Jeremiáša 7:31** (!)

Práve naopak:

Tí, „ktorí neposlúchajú evanjelium nášho Pána Ježiša Krista, tí ponесú pomstu, **večné zahynutie**, preč od tvare Pánovej...“ — 2.Tesaloničanom 1:8-9

!!! SOLA SCRIPTURA !!!

(Ján Florovič starší, júl 2016)